

nost proti zneužívání moci ať úřední neb neúřední, veřejné neb soukromé, politické neb hospodářské — jsou dobře známy... Presidentu Osvoboditeli byla jakákoliv moc vždy pouze nejzodpovědnějším mravním závazkem a povinností, nikdy však výsadou neb dokonce nadprávím. Stejný názor a stejnou životní praxi žádal od každého občana naší demokracie, zejména od vykonavatelů moci veřejné, po výtce od vykonavatelů moci justiční. Jsme šťastni, že orgánům justičním nebylo těžko, aby tak mysleli, takto cítili a aby se snažili takto i konati, ve shodě s učením našeho Velikého Mrtvého.«

Promlčení automobilových přestupků administrativních.

Polic. rada Dr. Fr. R o s e n b a c h uveřejňuje v 6. čísle II. roč. »Aktualit čsl. práva automobilového« pod výše uvedeným titulem článek, z něhož uvádíme:

»Podle § 4 nařízení č. 61/1855 odpadá vyšetřování a trestání policejních přestupků bez další podmínky tehdy, uplynuly-li 3 měsíce od doby, kdy byl přestupek spáchán, aniž bylo zavedeno trestní řízení. Naproti tomu ustanovuje § 31 zák. čl. XL/1879 na Slovensku a Podkarpatské Rusi promlčecí lhůtu 6 měsíční. Na rozdíl od práva platného v zemích historických, zná však citovaný článek také promlčení vý-

konu trestu, které nastává do jednoho roku ode dne, kdy trestní nález nabyt právní moci. Ve správním právu trestním není přípustno požadovati dalších náležitostí promlčení; proto není třeba, aby pachatel nahradil škodu, kterou způsobil, nebo aby neměl z trestného činu prospěch, anebo aby byly odstraněny následky tohoto činu. Uplatňování analogie v §§ 227 a 531 trestního zákona pro obor trestního práva administrativního jest nepřijatelné (Boh. A-395). Tříměsíční lhůta promlčecí se přetahuje, bylo-li proti pachateli zavedeno řádné řízení.

Sporné jest, začíná-li po zahájení trestního řízení běžeti nová doba promlčecí, anebo zda zahájením trestního řízení se promlčení vůbec znemožňuje. Praxe stála původně na stanovisku prvním, později se však přiklonila ke stanovisku druhému...

Pro jízdu motorovými vozidly přicházejí v úvahu jednak zákon č. 81/1935 a dále zákon č. 77/1935. Přestupky proti zákonu o jízdě motorovými vozidly promlčují se do tří měsíců, a to podle zásad vylíčených shora. V tomto zákoně není totiž obsažena žádná speciální norma, která by se týkala promlčení přestupků. Naproti tomu promlčují se však přestupky proti zákonu o dopravě motorovými vozidly do 6 měsíců. Důvodem jest, pokud jde o obor koncesované dopravy, že podle § 18 tohoto zákona platí pro tuto dopravu, neustanovuje-li zákon něco jiného, příslušná ustanovení živnostenského řádu. Podle § 140 živnostenského řádu promlčují se však přestupky živnostenského řádu do 6 měsíců. Zdůrazňuji však, že tato 6měsíční lhůta promlčecí platí pouze pro obor dopravy koncesované, nikoli však pro dopravu licentovanou, kde zase nastupuje všeobecná lhůta promlčecí v trvání 3 měsíců.«

Z právní praxe.

Mimořádné a řádné odpisy, amortizační kvota u přímých daní 1936 a 1937.

I. Článek 4 zák. č. 226/1936 stanoví:

Pro investice podle § 10, odst. 2., věty druhé a podle § 79 písm. f), odst. 3. a 4. započaté nebo provedené před 1. lednem 1936 je přípustný mimořádný odpis ve výši 20% v dosavadním rozsahu. Při tom nesmí tento odpis při změně berního roku (čl. 4 části první) činit úhrnem více než 20%.

K tomu vydalo min. fin. výnos ze dne 28. VII. 1937, č. j. 67052/37-III/8, v němž se praví:

Vzešly pochybnosti o tom, zda řádné i mimořádné odpisy budov, strojů a zařízení provedené v roce 1936 (jehož důchod nebo výtěžek se zdání též na berní rok 1937)

- a) se mají tak jako jiné výdajové položky též na berní rok 1937 bez ohledu na to, zda tím bude se zřetelem na odpisy pro rok 1936 a léta předchozí daňově uznán větší odpis než 100%, a s tím účinkem, že odpisy na berní rok 1937 daňově uznány bude možno povolit ještě jednou v příštích letech, či
- b) mají-li se při vyměření daně na berní rok 1937 z vydání vyloučiti ony části odpisů uplatněných poplatníkem v r. 1936, o které by odpis se zřetelem na odpisy pro rok 1936 a léta dřívější přesahoval 100 procent a zda se tedy mají důsledně

částky jako odpis při vyměření daně na berní rok 1937 uznané pokládati za odepsané, takže již nemohou býti v příštích letech odečteny.

K tomu stanoví ministerstvo financí toto:

K novele k zákonu o př. daních není nikde stanoveno, že by daňový základ musel býti pro 1936 i 1937 naprosto stejný a není proto vyloučeno, odečítati pro berní rok 1937 na odpisech jinou částku než pro rok 1936. Přesto, že se daň na rok 1936 i daň na berní rok 1937 vyměřují z důchodů, výtěžných, tvoří vyměření daně na každý z těchto a požitků v kalendářním r. 1936 dosaženo roku samostatné vyměření a nutno pro každý z těchto roků samostatně posuzovati jednotlivé příjmové a výdajové položky a tedy též otázku, zda jest při vyměření daně na berní rok 1937 odpis odčitatelný, či nikoliv. Při tom nutno si uvědomiti, že na rozdíl od jiných výdajových položek nutno při odečítání odpisů bráti zřetel i na před-

chozí léta tak, aby odpis daňově uznaný nepřekročil v úhrnu 100% pořizovací hodnoty. Správnost těchto vývodů potvrzuje též ustanovení čl. 4 druhé věty, části druhé zák. č. 226/1936 Sb. z. a n., které sice mluví pouze o mimořádných odpisech, ale jehož zásadu nutno logicky vztahovati i na řádné odpisy.

Z uvedeného plyne, že

- při vyměření daně na berní rok 1937 lze za odčitatelné uznati řádné i mimořádné odpisy pouze potud, pokud jsou přiměřené a pokud spolu s odpisy, v dřívějších letech do 1936 včetně daňově uznanými, nepřesahují 100% pořizovací hodnoty,
- při vyměření daně na berní rok 1938 a další nutno při posuzování otázky, není-li snad již celý odpis (100%) daňově vyčerpán, bráti v úvahu též odpisy, které byly při vyměření daně na berní rok 1937 za odčitatelné uznaný.

Příklady:

Stroj po- řízen v roce	Do r. 1935 včetně byl uzán odpis		Strana v bilanci uplatňuje odpis		Nutno uznati daňové odpis na berní rok				V dalších letech lze daňové uznati ještě odpisy	
	mimo- řádný	řádný	mimo- řádný	řádný	1936		1937		mimo- řádné	řádné
					%	%	%	%		
1934	20	20	—	10	—	10	—	10	—	40
1935	5	10	5	10	5	10	5	10	5	50
1935	5	10	10	10	10	10	5	10	—	50
1935	5	10	15	10	15	10	—	10	—	50
1935	10	10	10	10	10	10	—	10	—	50
1935	—	10	5	10	5	10	5	10	10	50
1935	—	10	20	10	20	10	—	10	—	50
1936	—	—	20	10	20	10	—	10	—	60
1936	—	—	15	10	15	10	5	10	—	60
1936	—	—	10	10	10	10	10	10	—	60
1936	—	—	5	10	5	10	5	10	10	60

Nejsou-li ovšem stranou uplatněné odpisy »přiměřené«, nutno přirozeně podle shora uvedených zásad užití přiměřených odpisových procent.

V Národních Listech z 22. VIII. 1937 uvádí k tomu Dr. Jar. Berák:

Odpis je pojem především bilanční. Výklad, který by se z cit. právní normy odvíjel, je, že poplatník nemůže odečísti v bilanci za oba berní roky (1936 a 1937) po 20% mimořádných odpisů za oba tyto roky, tedy snad 40% v bilanci za hospodářský rok 1936, nýbrž v bilanci za rok 1936 jen 20% vzhledem k tomu, že podkladem pro vyměření daně je výtěžek jediného kalendářního roku. Že pak tento předpis tvoří odpočitatelnou položku jak pro berní rok 1936, tak i pro berní rok 1937, je jen logické, poněvadž druhá věta článku čtvrtého mluví jen o výši odpisu, tedy pojmu čistě bilančním, aniž stanoví, že tento odpis by směl býti uznan jako odčitatelná položka jen v r. 1936, nikoli však v ber. roce 1937, ve kterém by

snad tento odpis měl býti přičten k daňové základně. Takový výklad se také shoduje s článkem 1, odst. 1. přechodných ustanovení, kde je výslovně řečeno, že přímé daně budou poplatníkům vyměřeny jednak na berní rok 1936, jednak, a to bez provedení samostatného vyměřovacího řízení — i na berní rok 1937.

Nemá-li se tedy provést samostatné vyměřování na rok 1937, není také možno, aby odpisy, provedené v bilanci roku 1936, ať již řádné nebo mimořádné, byly posuzovány jinak za rok 1936 a jinak za rok 1937, poněvadž takový postup by vyžadoval odchylného vyměřovacího řízení.

Pro takovou myšlenku nelze ostatně nalézt ani v zákoně opory. Kdyby odpočet mimořádných odpisů neměl býti uznan jako odpočitatelná položka při zjištění daňové základny pro berní rok 1937, musila by pro to býti dána zvláštní právní norma. Odst. 2. článku 4 však takovou normou není, poněvadž naopak potvrzuje, že mimořádný odpis smí činiti dohromady 20%, že má tento od-

pis vliv na výši daňové základny ve dvou berních letech, je úplně oprávněno, poněvadž také výtěžky roku 1936 účinkují v tomto smyslu dvakrát. Odpis ve smyslu odst. 2., čl. 4, je odpis na účtě investic, který se provádí bilančně jen jednou, a to v roce 1936 a nikdo nemůže tvrdit, že by tento odpis byl proveden snad dvakrát proto, že v důsledku změny berního roku, zejména pak čl. 1, odst. 1. přechodných ustanovení novely výtěžek roku 1936 je podkladem pro dvojí vyměření daně.

Poslední slovo bude v této věci tedy jistě míti Nejvyšší správní soud.

V témže smyslu se k výnosu min. fin. vyjadřuje Nár. Pol. z 29. srpna 1937, čís. 236, a Lidové Noviny z 5. září 1937.

II. Poukazujeme též na svou redakční poznámku k čl. Dra H á j k a, Daňové úlevy pro motorová vozidla podle vl. nař. 165/1936 Sb. z. a n. na str. 67, ročníku 1936/1937, Právní prakse, kde jde o zcela obdobný případ, arci neopírající se o zákon, nýbrž jen o výnos ministerstva financí. Nyní nařídilo ministerstvo financí ve výnosu z 18. srpna 1937, č. 73883/37, dodatkem k výnosu z 28. července 1937, čís. 67052/37 v předu citovanému, že u motorových vozidel pořízených v roce 1936 má býti uznáno jako odpočítatelné:

Pro berní rok 1936 50%,
pro berní rok 1937 30%,
pro berní rok 1938 20%

pořizovacího nákladu. Není pochyby, že vývod Dra Beráka, týkající se výn. č. 67052/37, vyvracejí správnost takového postupu i ohledně výnosu č. 73883/37, avšak, jelikož jde o mimořádný odpis, na který má poplatník nárok nikoli dle zákona, nýbrž na základě výnosu min. fin., jest omezení tohoto nároku na odpis, které se stalo rovněž výnosem min. fin., platné. V tomto druhém případě tedy nejvyšší správní soud nebude míti důvod otázku řešiti.

Jsou předpisy §§ 37 a 38 civ. soud. řádu normy donucovací a platí i pro bursovní soudy rozhodčí?

Žalobce vzal v bursovním sporu žalobu se vzdáním se žalobního nároku zpět s tím, že nedal svému právnímu zástupci příkazu k podání žaloby a žalovaný navrhl přiřknutí útrat. Bursovnímu soudu rozhodčímu bylo pak řešiti otázku, komu nutno uložit náhradu nákladů způsobených odpůrci žalobce.

H o r a (Československé civilní právo procesní, II. vyd., 1926, str. 76) uvádí: Nezmocněnému zástupci budiž uložena náhrada nákladů způsobených odpůrci prozatímním připuštěním takového jednatele, jestliže tento nepředložil plnou moc, nebo neprokáže schválení strany do lhůty soudem mu k tomu dané. (38, II., III. rak., 110, V. uh.)

N e u m a n n (Komentář 1927, str. 521) uvádí rovněž, že náhrada stihá toho, kdo předsevzal procesní jednání jako falsus procurator a že strana, za níž jednal, nepřichází v úvahu ani v tom případě, kdyby falsus procurator tvrdil, že tato zavdala podnět k procesnímu jednání, neboť jde v tomto případě o skutečnosti, které mohou býti zjištěny pouze v řízení sporném, pro něž v případě, o nějž jde není místa. Útraty nutno proto uložit vždy domnělému zmocněnci, který se pak přirozeně může hojiti zvláštní žalobou na straně, která ho domněle zmocnila.

Rozhodčí soud sdílel právní názor, že tvrzení žalobce, že nedal svému právnímu zástupci příkazu k podání žaloby je v tomto sporu pro otázku útrat nerozhodné, neboť nehledě k tomu, že jde o zvláštní řízení bursovního soudu rozhodčího, při čemž by bylo rozhodnouti právní otázku, zda předpisy §§ 37 a násl. civ. ř. s. jsou i pro rozhodčí soud bursovní závazny, k čemuž by rozhodčí soud bursovní, vzhledem k ustanovení čl. XVII. uv. zák. k civ. ř. s. sotva mohl přisvědčiti, je přece žalobci volno, aby své případné nároky uplatňoval řádným pořadem práva. Chytil.

Při kterých soudních rozhodnutích se platí 10% přírážka?

Vedle poplatku z rozhodnutí, jimiž se nalézá o nárocích několika